

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: vidéken:
Egy hóra... 1 kor. Egy hóra... 1 kor. 50 fill.
Negyedévre... 3. Negyedévre... 4. 50.

Felelős szerkesztő:
MEGEDŐS LÓRÁNT.

Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piacz-utca 47. és 48. szám.

Az új Hajdumegye.

Debreczen, augusztus 31.

Mióta a választói reform ügye az aktuális politikai kérdések homlokterébe lépett, többször fölmerült az a terv, hogy a reformmal kapcsolatosan a választókerületek ujjaalakításának problémáját is megoldják. A választókerületek ujjaalakítása két szempontból szükséges. Először: mert az 1848-ban, majd 1875-ben eszközölt csoportosítás már régesrégóta kiáltó aránytalanságokat mutat, másodsor pedig: mert az új törvény csak akkor tarthatja fenn a magyarság szupremációját, ha a kerületek határait akképpen változtatják meg, hogy az egyes helyeken utat nyitnak a magyar elemnek a most teljesen nemzetiségi területekre is.

E cél elérése egyúttal a vármegyék határainak megváltoztatását is szükségessé teszi. Az ujjaalakítandó, vagy kikerekítendő vármegyék között van Hajdumegye is, amelynek térképe a tudomásunkra jutott terv szerint igen lényeges módosításokat fog szenvedni: északi részét beolvasztják

Szabolcsmegyébe, délkeleti részén pedig magába fogadja Biharmegyének északkeleti tömbjét, az Érmelléket, ebben Érmihályfalva, Nagyléta, Margitta stb. községeket.

Hajdumegye határainak ilyen módon való megváltoztatása éppen nem találkozik a vármegye közönségének osztatlan tetszésével. Hajdudorogh, Hajduhadház és Téglás községeknek, valamint Hajdunánás rendezett tanácsu városnak Szabolcsmegyéhez való csatolása ellen, amelynek érdekében Szabolc vármegye törvényhatósága teljes apparátussal akcióba lépett, föl kell emelnünk tiltakozó szavunkat. Nem a kicsinyes, szűkkeblű és szűklátókörű lokálpatriótizmus beszél belőlünk, a mikor a vármegye ezen részének megtartásáért szőlítjuk sorompóba a hivatalos tényezőket, hanem éppen azt a szempontot ismerjük el igyekezetünkben vezérelvünknek, amelynél fogva az Érmellék átsatolásának eszméjét üdvözljük. Ez a magasabb szempont éppen az új választói törvénytervezetnek a tendenciája, a magyarság szupremáciájáért való feltékeny aggodás. Mert

a nagy cél Hajdumegye térképének a most vázolt módosítása révén korántsem lesz elérhető. A négy hajdú község elvesztésével ennek a vármegyének a magyarsága éppenséggel nem lesz képes csökkenteni az Érmellék romlásának az erejét és tehetetlenül fogjuk kérdezni magunktól, hogy tulajdonképpen miért is ettük meg a bekát? Egy tiszta magyar vármegye helyett lesz egy nagyobb kiterjedésű, de nemzetiségiel erősen szaturált vármegyénk, amelyben éppen olyan olyan elkeseredett küzdelmet kell folytatnunk majd a dákoromán törekvések ellen, mint amilyen harcokban az erdélyi megyék magyarsága kénytelen sorvasztani magát.

A négy hajdu község elszakításával járó károsodás pedig a nemzet erőnek sehol sem térül meg. Még ha valamelyik nemzetiségi vármegyének szolgálna erősítő sereg gyanánt, Hajdudorogh, Hajduhadház, Téglás és Hajdunánás talán még bele tudnánk nyugodni az elvesztésükbe. De így? Vajjon micsoda torlasztokat emeltek Szabolcsmegyében a nemzeti állam ki-

A házasságszerző privata.

— Visszaemlékezés. —

A privátáról zengedez most az új-ság, én is arról szólok. De nem ellene, nem is mellette. Tessék csak vigan folytatni a vitát. Én csak egy visszaemlékezés erejéig nyulok ehhez a témához.

Én soha sem jártam privátára. Nem lehetett, mert szegények voltunk, de nem is kellett mert jól tanultam.

Délelőtt 11 óraker a privátisták visszamaradtak az osztályban. A többiek hazamentek. Én nem maradtam ott, de haza sem mentem. Nagyon messzi volt az én hazám! Nem Debreczenben lak-tunk, hanem a környező falvak egyiké-ben. Onnét jártam be reggelenként s oda mentem haza délutánoként négy óraker.

Megjárja ez szép időben, de köszö-nöm szépen, mikor dühöng a szél, meg-fojt a por, megpörköl a hőség, vagy szembecsapkod a zápor, ragadós sárban kell gázolni a kriminális utakon, amelyek teljesen el is tűnnek pár napi esőzés után. Hát még télen! Mikor hazulról el-

indultam még sötét volt. Mikor haza-mentem, már sötét volt. Rettenő hideg, nagy hó, amelyben csak keserves kinnal halad az ember. Az ember, ... de hát még az elemi iskolás, vézna gyerek. Nyolczszor fagyott meg a lábom, kétszer a fülem. A dermesztő hideg szélben örökké könnyezett a szemem. A köny-nyek megnevedésítették szempilláimat, amikhez finom vékony jégkéreg fagyott. Ez tetszett nekem a legjobban. A felnöt-tek bajuszán látott jégcsapokat ugyis mindig irigyeltem. Sűrűn pislogtam tehát jeges pilláimmal, amelyek összeesapása gyöngö, halk neszt adott, de fületem he-gyezve hallgattam ezt a csapkodást, amely nagyon kedves mulatságom volt.

Még nem szóltam aronban egy fon-tos ügyről: az ebédtről. Mert lássák be, hogy a gyerek, aki néhány kilométert gyalogol a poros, sáros, vagy havas or-száguton, nem várhat estig, míg haza-kerül, hanem már délben dukál neki egy kis ebéd. Odahaza igen rövid tanácskozás után elhatározták, hogy nem adnak kosztba. Nem sok idő kellett annak meg-állapításához, hogy — nem telik. Hanem elintéztük a következőképen: kendőbe

kötötték egy darab kenyeret s adtak egy krajczárt. Ezeket vittem magammal. A krajczáron még téli időben is kaptam két almát. Igaz, hogy az egyik egészen rot-hadt volt, de a másik rendesen csak fé-lig. Hát ez volt az ebéd.

De amint haladtam osztályról-osz-tályra — az igényeim növekedtek e, vagy a család lett fényűzőbb: elég az hozzá, a második osztályban már két krajczárt kaptam a kenyéren kívül, a harmadikban hármat. Sét amikor a ne-gyedikbe kerültem, már nem is cipeltem magammal kenyeret, mert öt egész kraj-czárt kaptam, amiből a kenyeret is, meg a hozzája valót is megvettem.

És ezeknek az ebédeknek nem az olcsóság volt a legnagyobb érdekességük. Oh, nem. A szervirozás, a helyiség: ezek voltak csak igazán érdekesek. Otthon azt mondták: Ha megvetted az ebédet, menj az osztályodba, ott ugy sincs senki. Nem fázol és nyugton megebédelhatsz. Pedig az nem ugy megy, ahogy otthon gondol-dolták. Tizenegykor elbocsájtottak. Tizen-kettőig azonban nem mertem bemenni, mert akkor nem volt üres az osztály, a ta-mító ur volt bent a privátistákkal. Mikor

Kávé

több mint 30 fajta gyors pörkölőben kívánatra azonnal meg-pörkölve kapható **Deutsch Albert és fia Hatvan-u. 9. szám** és **Deutsch Lajos Piacz-u. 38. sz. a. fűszerkereskedéseikben.**

Kiválóságukról ismert, kiállításokon is elsőjakkal jutalmazott

Borsajtóinkat Péterfia-ú/cza 73. szám alatti raktárunkon

elsőkézből, feltétlen jótállással árusítjuk!

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosnag.”

épülő utjába? Eddig legalább egy panaszos hang sem hallatszott a nyiregyházi vármegyeházából a tírjákok miatt. Ők, szegények, hű fiai voltak a hazának és tót anyanyelvük dacára sohasem jutott eszükbe, hogy a Hlinka-féle apostolok pánszláv szavatai után bolduljanak.

A nemzeti kormány ezeket a szempontokat nem hagyhatja figyelmen kívül, amikor Hajdumegye új térképét elkészíti és Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a szabolicsai küldöttségnek, amely csütörtökön tiszteleg nála tiszadobi kastélyában, csak ennyit mondhat: „Ne komédiázzanak!”

Meglepetések a püspökválasztáson

Baltazár és Dávidházy pártja Eröss mellett.

Szoboszló szavazatát megsemmisítik.

A püspöki székre elrendelt pótválaszgyere nagyobb hullámokat vet. A két legtöbb szavazatot nyert jelölt pártja közül a Dicsőfi-párt óriási korteskedést fejt ki jelöltje érdekében, míg Eröss Lajos pártja ezt a küzdelmet is oly zajtalanul, a kortesesszökök és fogások oly imponáló mellőzésével vivja meg, mint az első választásnál tette.

Az előjelekből ítélve, ennek a komolyságnak és méltóságteljes választási küzdelemnek fényes eredménye lesz az Eröss Lajos pártjára nézve. Még eddig ugyan az egyházközösségeknek csak elenyésző csekély része adta le a szavazatát, mert tegnap urvacsora osztás volt a refor-

mátusoknál és így presbiteri gyűléseket legtöbb helyen még nem tartottak, mind annak dacára, azon néhány egyház állásfoglalása, amely már leszavazott, valóban meglepetést kelthet. Az Eröss-párt ugyanis eddig csupán a Baltazár szavazataira számított, de az események azt mutatják, hogy Dávidházy pártja is Eröss Lajos mellé áll, sőt — borribile dictu! — a mult választáskor Dicsőfőre szavazott egyházak közül is már egy, a nagygyézi egyház Eröss Lajosra adta a szavazatát.

A Baltazárra szavazott egyházak közül Hadház 6, Nádudvar 4 szavazatát már Erössre adta, míg Mikepéros, Vámspéros, Tépe 1—1 szavazatát, melyek a multkor a Dávidházyé voltak, szintén Erössre kaptak. Erössé lett Szovát két szavazata is.

Meglepetést keltett az, hogy Szoboszló, mely a mult választásnál Baltazár mellé állott, most Dicsőfőre adta le a szavazatát.

Ennek a szavazásnak különös nem valami épületes története van. A szoboszlói presbiterium gyűlését a presbiterium elnöke tegnapi hívtá össze, így hirdette meg egy ottani újságban is. Azonban egyszerre arra ébredtek a szoboszlói presbiteri tagok, hogy a gyűlést már megtartották, tudniillik csütörtökre összehozták a presbiterium egy részét, melynek többsége Dicsőfi párti volt és leszavaztatták az egyházat Dicsőfőre.

A szavazás ellen számos presbyter felebbezést adott be, melynek alapján bizonyosra vehető, hogy a szoboszlói szavazást a szavazatszedő bizottság meg fogja semmisíteni.

ezek elmentek, akkor a szolga bezárta az osztály ajtaját. Bizony nem volt nekem szobám. Az iskola márvány lépcsőin fagyasztottam el a kenyereket, meg az almáimnak nem egészen rothadt részét. Ha nagyon hideg volt, abba se haltam belé. Háromnegyed kettőkor úgy is kinyitották az osztályt s volt módomban melegedni.

Igy ment ez három esztendőig. Negyedik osztályos koromban azonban nagy változás történt. Kiténtetés ért.

És most kezdődik a tulajdonképeⁿi privátá története.

Egy igen hűvös, esős, őszi napon történt. Delet harangoztak a városban s én is a delet ünnepelem: ebédemet ettem az iskola lépcsőjén. Egyszerre zajt hallok. „Jönnek az I. osztályos privátisták” — gondoltam. Mikor a tanító ur is odaért, fölálltam és félénk hangon mormoltam a köszöntést. Mindig attól féltem, hogy a tanítók megtiltják a lépcsőn való lebzselést, emiatt sokszor megtettem, hogy mikor a privátisták közlgése hallatszott, kivonultam az utcára és ott vártam be a tanító távozását. Pedig egy szer sem szólt rám egyik sem. Hogy én inkább tiszteletet és kiméletet érdemeltem tanítómtól, nem pedig kiüzetést, mert az iskola zásznak gyöngye kis mártirja vagyok:

mit tudtam én! Sejtelmem sem volt róla. — Hát most is jöttek a privátisták, de a tanító nem hagyott figyelmen kívül, hanem kivételesen megszólított:

— Ugy-e, te már a negyedikbe jársz?
No, most baj lesz, nagy baj lesz?
Remegve válaszoltam:

— Igenis...
— Te mindig itt ebédelsz?
— Mindig.
— Nem fázol?
— Nem.

A tanító elmosolyodott. Fiatal ember volt, alig pár éve működött a pályán s úgy látszik, azon mulatott, hogy ez a szegény gyerek még azt sem meri bevallani, hogy fázik.

De télen csak fázol ezeken a lépcsőkön? Mi?

Dehogy mertem volna az igazat megmondani.

— Kérem, én — sohasem fázom...
— Már hogyné fázna, te csacsi! Hisz a füled is egészen vörösre fagyott. Hát ezentul 11 óraker, mikor az előadásodnak vége, gyere be az én osztályomba.

— Tanító ur, kérem szépen, akkor privátát tetszik tartani...

— Ne törődj te a privátával. Be fogsz jönni. Aztán mikor a privátisták-

A kereskedelmi és iparkamara a mult évben.

Jelentés 1907-ről.

A debreczei kereskedelmi és iparkamara 1907 évről szóló évkönyvét és évi jelentését most adta közre. Tartalmának rövid foglalata a következő:

Az évkönyvben a kamara beszámol egész mult évi tevékenységéről, melynek kiemelkedőbb mozzanatait az iparfejlesztés és szakoktatás területein találjuk. Továbbá kiemelhető az érdekeltségnek az ipari és kereskedelmi jogi ügyekben védelme, törvényhozási és szabályrendeletalkotási előkészítő munkákban részvétel, kiállítási ügyek, közlekedésügyi javaslatok stb.

A kamara, bár csak rend s hivatali kiadásaiából elvonás útján teheti, szakiskolák támogatására, tandíjmentességek és ösztöndíjak adományozására a mult évben is circa 15000 koronát áldozott.

Kiemelkedő fejezete ezenkívül a résznek az iparfejlesztésről és a kamara által kieszközölt államsegélyekről szóló, a továbbiakban a kamara azon munkásságáról történik beszámolás, mellyel részint kerületének, részint az egész országnak közgazdasági igazgatásában szavát és véleményét hallatta. Ezt a részt, mintegy kiegészíti a kötet végéhez csatolt függelék, mely a közérdekű, nagyobb szabású tanulmányok alakjában kidolgozott felterjesztések és előterjesztések teljes szövegét foglalja magában. Ilyeneket dolgozott ki a kamara közutak, kövezetvámok, vátóvás reformja, vasuti szállítók elleni panaszok tárgyában és végül az egyenes adók reformjáról.

A második rész az évi jelentés, a kamarai kerület közgazdasági életének képét rajzolja, mindenütt feltüntetve a kereskedő és iparos közönség óhajait és panaszait.

kal együtt hazamegyek, te azután is ott maradhatsz délután két óráig.

De kérem, a szolga 12 óraker bezárja az ajtót és én nem mehetek el ebédet venni.

Nem fogja bezárni. Én megtiltom neki.

Én csaknem szédültem a jótéteménytől, tanítóm meg otthagytott, Kalapot emeltem, de azt már nem láthatta. Hangom meg a torkomon akadt.

Másnap 11 óraker már megjelentem az I. osztályban. A tanító nagyon barátságosan fogadott és nyomban vizsgálni kezdett. Olvasásból, számolásból, írásból. S az eredmény láttára valósággal ujjongott.

Fiam, te nagyon derék gyerek vagy! Ez aztán a diák! Az ilyet aztán szeretem!

Majd a privátistákhoz fordult:

— Látjátok, ez aztán a gyerek. Ide jár mihozzánk a negyedikbe és úgy olvas, számol, ír, mint egy nagy gimnázista!

Harmineznyolcz privátista ült a padokban. Nagy tisztelettel néztek felém. S én úgy éreztem magamat, mint egy diadalmas hadvezér. Ha a tanító nincs jelen: még a mellemet is kidüllesztettem volna a privátisták előtt.

Szülők figyelmébe.

Iskolatáskák 50 fillér, könyvezijjak 40 fillér, könyvhordók 80 fillér, bezárható tinta tartó 20 fillér, notes könyvek 12 fillér, torna sapkák 70 fillér, posztó kalapok 2 kor. 60 fillértől feljebb csakis

Fisch Testvérek

üzletében

a Hungaria kávéházzal szemben kapható.

Vanger Sándor és Társa Batthyányi-u. I. szám.

→→→ Párisi mintára berendezett női ruha készítési műterme megnyílik szeptember 1-én. ←←←

A kamara különös figyelmet fordít a munkásmozgalmakra s az ezekről évről évre adott jelentési részében ez ügy fejlődési fázisait rendszeresen és folytatódóan dolgozza fel. E jelentésben a kollektív munkaegyezményi rendről szerzett tapasztalatait dolgozza fel. Nem kevésbé érdekes figyelemmel kíséri a kamara kerületének kivándorlási ügyét, melyet kerületének idevonatkozó b6 statisztikájával világít meg. Gyakorlatilag figyelemre méltó részei a jelentésnek az egyes iparágak és kereskedelmi szakmák állapotáról, óhajairól és panaszairól szólók, melyek híven tükrözik vissza a kamarai kerület egész közgazdasági életét.

A király állapota.

Miniszterek a királynál.

Ellopták a király alapító levelét.

A király egészségi állapotáról a tegnapi és a mai nap folyamán ismét megnyugtató hírek érkeztek.

Tegnap Burián báró közös pénzügyminiszter, Marchet osztrák kultuszminiszter és Khevenhüller párisi nagykövet járt a királynál. Ischlben udvari ebéd is volt, amelyen a nevezett államférfiak is megjelentek.

Kinos feltűnést kelt Ischlben, hogy az Erzsébet-kórház alapkövetelénél elhelyezett kazettát, melyben a király által aláírt alapítólevél és emlékérem volt — ellopták. Miképpen történt a lopás, senki sem tudja. Ischl községe szörnyen restelli a dolgot s minden áldozatra kész, hogy az alapítólevelet megszerezze. Ezer korona díjat tűzött ki, hogy a vakmerő tetteseket

kézrekerítse, de eddig kevés kilátás van rá, hogy nyomukra akadjanak.

A tetteseket nyomozzák. Elfogatásukra Ischl községe 1000 koronányi díjat tűzött ki.

Az új választókerületek és Hajdumegye.

Szabolcsmegye álmai.

Négy hajduvárost akar

Biharmegye lenyegése.

Szabolcsmegye törvényhatósága tegnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. A rendkívüli közgyűlést nem egyébért hívták össze, mint a vármegye kiegészítésének ügyében.

A közgyűlés a kérdésben a következő határozatot hozta:

„A vármegye állandó választmányára által előterjesztett javaslatnak pedig egyhangú elfogadása mellett, Szabolcsvármegye területének az általános választási jogra vonatkozó törvény kapcsán eszközendő kikerekítését kérelmezi, illetve a Hajdúvármegyéhez tartozó *Hajdudorog, Hajdunánás, Téglás* községeknél és *Hajdunánás* r. t. városnak ezen vármegyéhez leendő csatolására a m. kir. belügyminiszter urat feliraton felkéri.”

Ebbe a dologban Hajdúvármegye semmiképpen sem megy bele. Még akkor sem, ha — mint szenzációs ér-

jelenik X kisasszonynál és délig udvarol. A privatistákat meg azalatt „ez a gyerek” tanítja.

Régi historia ez, husz éves már. A világ azóta nagyott változott. Én sem eszem már öt krajczáros ebédeket, hanem az elsőrangú vendéglők étlapjait forgatom s azokat is fitymálom.

Egy föltűnően szép leányt láttam egyszer. Alakja junói, arca bájos. Ki lehet ez — tudakoltam. Hát arról világositanak föl, hogy egy tanítóé, — épen azé, akinek a privatistáit én tanítottam. Nyomban visszaemlékeztem mindenre, még arra is, amit a tanító udvarlásáról abban a boltban hallottam.

— Mi a leánykori neve az édesanyjának? Így folytattam a nyomozást, mikor a gyönyörű teremést újból láttam. Azt is megtudtam A tanító ur épen azt vette el, akinek udvarolt, mikor én a privatán helyettesítettem.

Azóta bizonyos meghatottsággal szemlélem azt a remekül fejlődő szépséget, mikor meglátom. S felsóhajtok olykor:

— Bizony, nagysádkám, hogy maga a világon van, abban — nekem is van egy kis érdemem! . . .

Z. Sz.

tesülésünk állítja, ezért Hajdúvármegye rekompenciát kap.

A választókerületek új beosztásának ugyanis az a célja, hogy az egyes kerületekben a lakosság oly arányt nyerjen, miszerint a magyarság szupremációját biztosítva legyen. Ezért a nemzetiségi kerületeket szétszaggatják és olyképpen osztják be egy-egy magyar lakosságú vidékkel egy kerületbe, hogy a magyarság legyen tulsúlyban.

Igy Hajdumegyéhez fogják csatolni Biharvármegye északkeleti részét, mely Nagyléta, Erőmihályfalva, Margitta között fekszik, hogy ezt a románlakta vidéket majorizálhassa a magyarság.

A debreczeni kereskedők és a végrehajtási novella.

Az Omke rendkívüli közgyűlése.

Az Omke hajdumegyei kerülete vasárnap délelőtt a kereskedő társulat disztermében rendkívüli közgyűlést tartott a végrehajtási novella által teremtett helyzet megbeszélése végett. Az ülésen, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánult nemcsak a tagok, hanem iparosok és más érdeklődők részéről is.

Falk Lajos elnök üdvözölte a megjelenteket, majd vázolta a novella és a végrehajtási utasítás előzményeit.

Utána Gaszner Géza tikkár részletesen ismertette a novellát, kiemelve főleg azokat az intézkedéseket, amelyek a régi eljárásához képest újításokként jelentkeznek. Tárgyilagos vizsgálat alapján végkövetkeztetésként megállapítható, hogy a jelenlegi parlamentben az animozitás a hitelezők érdekeivel szemben egészen rendkívüli mértékben van meg; a végrehajtási törvények mindenütt a világon oltalomban részesítik a hitelezők jóhiszeműen szerzett jogait, míg ez a javaslat igen alkalmas lesz arra, hogy a gyenge fizetési hajlamú adósok teljesítési kötelesség érzését még inkább lazítsák.

A törvény egyes paragrafusaihoz fűzött felvilágosító magyarázatok után, amelyek a törvény egész anyagát kimerítették, a jelenlevők kérdéseket tettek fel, melyek ott nyomban tisztáztattak; ezen felvilágosítások által a törvény egész terjedelmében könnyen megérthetővé vált s az elnökségnek ezen figyelméért Békés Lajos a közgyűlés nevében köszönetet indítványozott.

Falk elnök elhárította magáról ezt a köszönetet, hiszen az elnökség csak legszébb kötelességét végezte, mikor a tagoknak egy ilyen nagy horderejű kérdésben a kérdezősködésre, a felvilágosításra, a véleménynyilvánításra egyszerűen alkalmas kerest. Összegezve a megbeszélés eredményeit, két dolgot ajánlott a jelenlevők és az érdekelt kartársak figyelmébe: a fokozott gondoskodását annak, hogy ki és alapos megfontolását annak, hogy ki vel szemben vegye igénybe a kereskedő és iparos a bejelentés határidejét. A bejelentési határidő nagyon rövid, a bejelentés elég költséges és körülményes, általános direktívákat felállítani nem lehet, hanem minden üzletember, a hátrálós vagy rosszakaratu, indolens adósokkal

A tanító újból megszólalt:

— Gyerekek, ide vigyázzatok! Ma egy kis dolgom van. Itt hagylak benneteket. Addig ez a fiu fog titeket tanítani. Engedelmeskedjétek ám neki! Megbűntetem azt, akit ő nálam bepanaszol!

Ugy is lett. A tanító ur elment, de csak 12 órákor jött vissza és hazaküldte a gyerekeket. S ezután ez állandóan így ment. Tizenegykor megjelentem. A tanító ur kiadta a rendeletet:

— Taníts! Ha déli harangszóig nem jönnek vissza, a gyerekeket küld haza.

Egészen belészoktam a boldogságba és dicsőségbe. Nem csekélység az, mikor egy tíz éves fiu harminenyolez gyereket tanít naponta. Ezzel én havonta hetvenhat forintot kerestem a tanítónak, de legalább meleg szobában ettem meg az — ötkrajczáros ebédemet . . .

Az ebédemet vásároltam egyszer a boltban. Jön egy kis fiu: a szatócs fia. Privatista az elsőben. Egymásra ismerünk. A gyerek sug valamit az édesanyja fülébe, mire az megszólít:

— Igaz, hogy maga tanítja az I. osztályos privatistákat?

— Igaz feleltem félénken, de boldogan.

Erre társalgás indul meg a boltban, hogy a tanító ur naponta tizenegykor meg-

A Royál kioszk a legkellemesebb üdülő hely a fürdőzés után Naponta kitünő zene. **Hauer Bertalan.** Tisztelettel

Női felöltőkben és confektióban a legjutányosabb a Központi női felöltő áruház Simonffy-u. 2. Városi bérház. Rőfös és rövid-árúk a legolcsóbban Feldmann C. és Ta. Simonffy-u. 1.

szemben egyénenként kell, hogy mérlegelje és fogja megtalálni a választ arra, vajjon kiknél teljesítse és kiknél mellőzze a bejelentést.

Mint értesülünk, a napokban a szövetkezetek is együttes értekezletet tartanak a tárgyban, amely reájuk néz e is, mint a kis eszisztenciák hitelforrásaira, igen fontos kérdést képez.

Kiss Albert halála.

Gyász a debreczeni egyházban.

Ujra nagy gyásza van a debreczeni református egyháznak. Csak nemrég hantolta el nagy halottját, Kiss Áron püspököt s most ismét egy nagy tekintélyű lelkipásztora fölött buzattatja meg a haláharangot, Kiss Albert fölött.

Kiss Albert egyik legidősebb lelkésze volt a debreczeni ref. egyháznak. Egyháza ügyeinek intézésében a legutolsó időkig igen tevékeny részt vett s a debreczeni református egyházközségnek számos alkotása az ő nevéhez fűződik. Negyedszázadig állott a debreczeni egyház szolgálatában s ez idő alatt minden tudásával és erejével egyháza fölvirágoztatásán, gyarapításán munkálkodott.

Hosszabb ideig működött a politikai pályán is. A székelyhidi kerületnek volt több cikluson át országgyűlési képviselője 48-as programmal. Jelentős vezető-szerepet játszott a város ügyeinek intézésében, hosszú ideig tevékeny tagja lévén a törvényhatósági bizottságnak. Nagy érdemei vannak a debreczeni függetlenségi párt életében is, mint a párt vezetőjének régi, áldozatkész és lelkes tagjának.

Kiss Albert halála városszerte mély és őszinte részvétet keltett s bár nem egészen váratlanul jött, mindenfelé megdöbbenést okozott. Kiss Albert már több, mint négy éve súlyos beteg. A nyilvánosságtól is visszavonult és legutolsó aktív szereplése a tiszántúli ref. egyházkerület tavaszi közgyűlésén volt, ahol már nagybetegen jelent meg. — Azóta sestakerti nyaralójában ápolták. Kezelő orvosa dr. Ujfalussy József már hetek óta nem biztatta a családot s a katasztrófa tegnap be s következett.

Kiss Albert haláláról a következő tudósítás számol be.

A halál.

Kiss Albert már több, mint négy éve szenved gyomorhajban. Erős szervezete azonban dacolt a betegséggel, úgy, hogy fürdőre se ment soha. Kint, a Nagyerdő egyik árnyas villájában tartózkodott késő őszig, amíg csak a zord idők engedték, ott kurálta baját szívós energiáival. Az idei tavaszon azonban már súlyosbodott a betegsége, úgy, hogy mindentől vissza kellett vonulnia.

Szombaton délután fordult válságosra állapota. Dr. Ujfalussy József királyi tanácsos több orvos társával konziliumot tartott a nagybeteg felett, de az orvosok egyhangulag kimondták, hogy nem lehet segíteni. Szombaton éjjel elvesztette eszméletét s vasárnap délután fél három órákor meghalt.

Megérkeztek iskolásaink és leánykák részére

Czipők.

A részvét.

A halálhír gyorsan elterjedt a városban. A gyászlobogót azonnal kitűzték az egyházi épületekre, a függetlenségi körhöz, a református felsőbb leányiskolára, a városházára és a nagytemplomra.

Ma délelőtt rendkívüli gyűlést tartott a presbiterium, hogy megtegye a temetésre szükséges intézkedéseket. Az egyháztanács az alábbiakban állapodott meg.

A családnál Szele György vezetésével Simonffy Imre Veesej Imre, dr. Erdős József és Balogh Ferenc fogják a debreczeni ref. egyház részvétét kifejezni.

A presbiterium elhatározta, hogy a halotyat az egyház költségén temetteti el. A temetés rendezésével Veesej Imre elnöklésével Hódy Béla és Oroskócsi Vég János presbiterek bizattak meg.

Elhatározta, a presbiterium, hogy 1000 példányban gyászjelentést nyomtat, amelyet megküld az egyház presbiterinek, az egyes egyházaknak és a zsinati tagoknak.

Ma délelőtt tizenegy órákor megszólalt az összes református templomokban az összes harangok. Elhatározta a presbiterium, hogy holnap délelőtt 11 órákor ugyancsak meghúzzák a harangokat, s a temetés napján délelőtt 10 órákor színtén.

A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén Kovács József polgármester meleg hangon emlékezett meg Kiss Albert haláláról. A tanács elhatározta, hogy a koporsóra koszorút helyez a törvényhatóság nevében s a temetésen képviselteti magát.

Gyászjelentések

A debreczeni református egyház Kiss Albert elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki:

„A boldog feltámadás reménye alatt! A legmélyebb fájdalommal jelenjük református egyházunk 25 évig hűséggel szolgált, szeretett lelkészenek, felsőbb leányiskolánk igazgató tanácsa elnökének, sok éven át iskolaszéki elnöknek, legutóbb lelkész-elnöknek, Kiss Albert urnak, a debreczeni református egyházkerület és tiszántúli ref. egyházkerület tanácsbírájának, Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjának, volt országgyűlési képviselőnek, élete 70. évében hosszas gyengélkedés után ez évi augusztus 30-án délután 3 órákor történt elhunytát. A boldogult hült tetemei ez évi szeptember hó 2-án délelőtt 10 órákor az egyháztanács egyháztéri gyűlésterméből a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben fognak eltemettetni. E végtisztességtételre egyházunk tagjait, városunk polgárait s általában az elhunyt minden tisztelőjét meghívjuk. Debreczen, 1908 augusztus 31. A ref. egyház presbiteriuma.”

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

„Féjő szívvel jelentjük szeretett férjemnek, édes jó apáknak, kedves nagyapáknak, hű testvéremnek és a szeretett rokonnak Kiss Albert debreczeni lelkipásztornak, egyházkerületi és egyházkerületi tanácsbírónak, Debreczen sz. kir. városa törvényhatósági bizottsági tagjának, volt országgyűlési képviselőnek stb. folyó hónap 30-án délután 3 órákor, életének 70-ik, házasságának 44-dik, lelkipásztorkodásának 45-ik évében történt csöndes elhunytát. Temetésére, mely az Egyháztanács egyháztéri gyűlésterméből a Nagytemplomban és a Kossuth-utcai temetőben szeptember hó 2-dikán délelőtt 10 órákor kezdődőleg fog végbemenni, a fájdalomunkban osztozókat s általában a m. t. közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1908 augusztus 31-én. Özve-

gye Kiss Albertné szül. Boros Lenke. Gyermekai: Lenke férjével Illyés Endrével, Erzsike férjével dr. Nagy Zsigmondal, Mariska férjével Mindszenti Imrével, György feleségével Drescher Idával, Ilona férjével Báthory Andorral, Albert. Testvére: Kiss Irma férjével Békely Alberttel és unokái. A közeli és távoli kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi.

Kiss Albert holttestét ma este hozták be a sestakerti nyaralójából. A ravatalt a presbiterium tanácstermében állítják fel.

A temetés szerdán lesz. Délelőtt 10 órákor átviszik a koporsót a Nagytemplomba, ahol a család kívánságára Radóczy György sárospataki teológiai akadémiai tanár, a tiszántúli ref. egyházkerület főjegyzője mond felelte imát. Innen a Kossuth-utcai temetőbe viszik a halotyat, ahol Biky Károly, a szatmári egyházkerület esperese mond sirbeszédet.

A ravatalt díszörség fogja körül állani.

A temetésen, ha lehet, a főiskolai énekkar fog szerepelni, ha pedig nem lehet, a városi dalárda. Testületileg vesz részt a végtisztességen a presbiterium, az egyházkerület lelkészi kara, s zászló alatt vonul fel a debreczeni függetlenségi párt.

Apponyi a helyzetről.

Egyengetik már a fázist.

A somorjai beszámoló.

Sághy Gyula, a somorjai kerület képviselője tegnap tartotta beszámoló beszédét Püspöki és Fél községekben.

Mindkét helyütt igen sok választópolgár volt jelen. Félben megjelent gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter is, aki nagyhatású beszédet mondott. Délelőtt Püsdökiben a község háza udvarán beszélt Sághy Gyula, délután pedig kocsin Félbe hajtatott, ahol fejtegette a fúzió kérdéseit, mely fúzióknak szerinte csak akkor van létjogosultsága, ha a függőben levő kérdések teljes elintézésével jön létre.

A függőben levő kérdések közt legfontosabb az önálló magyar bank kérdése, melyet 1911-ben feltétlenül fel kell állítani.

Sághy után gróf Apponyi Albert szólalt fel és a következőket mondotta:

(A kerülő út.)

— Vádolják a függetlenségi pártot azzal, hogy lemondott céljairól. Azt mondják: a híres függetlenségi pártnak három tagja bent van a kormányban, hát hol van az ország függetlensége?

(A külön vámterület.)

A külön vámterület ma még nincs meg — mondotta Sághy Gyula barátom — mert azok, akik mielőttünk a nemzet urai voltak, lehetetlenné tették azáltal, hogy idegen nemzetekkel úgy egyeztek meg, hogy az most az önálló vámterületet szándékosan lehetetlenné teszi. Ha szerződésességek nem akarunk lenni, nekünk ezt fen kell tartanunk és így csak akkor lehet meg a külön vámterület, amikor a

Férfi, női, flu és gyermek ozipők óriási választékban, valamint kalapok, sapkák és divatáru cikkek a legjobb minőségben bámulatos olcsó árban szerezhetők be Révész Zsigmondnál Városi-bérház.

szerződések lejárnak. Erre az időre azonban biztosítottuk az ország gazdasági függetlenségét.

(Bizalom a jövőben.)

Apponyi azután azokról a közigazgatási és kormányzati bajokról szolt, amelyek a régi idők gazdálkodásainak nyomaiként maradtak meg és amelyekért, mert a kormány nem tudta azokat mind a rendelkezésére álló rövid idő alatt megszüntetni, a mai kormányt okozták a koalíció ellenségei.

Apponyi beszédét gyakran szakították félbe tetszésnyilvánítások és sűrűn hangzott fel a taps és lelkes éljenzés. Végül Ságghy és a kormányzat bizalmat szavaztak.

Országos atlétikai verseny Debreczenben.

A debreczeni tornászok rekordjai.

A Bocskay-serleg itt marad.

A debreczeni tornaegyesület tegnap délután kitűnően sikerült atlétikai versenyt rendezett a sportterén, amelyen résztvettek az ország legjobb atlétái.

A versenyen legnagyobb dicsőséget aratott a Debreczeni Tornaegyesület, amely a legjelesebb magyar sportegyletté küzdötte fel magát.

1. A súlydobó csapatverseny még a délelőtti folyamán dőlt el, melyből a D. T. E. csapata került ki győztesként. A 100 yardos síkfutás izgató előfutamatból a győztesek kerültek a döntőbe, hol Simon Pál (MAC) 10 $\frac{1}{2}$ mp. alatt másodikként, a győztes, második Scheer (BTC), harmadik Fényes Jenő (DTE).

2. Súlydobás egyéni versenyben Mudin Imre a D. T. E. tagja országos rekordot javított 12,9 méteres dobással. II. Székelyhidy Béla (D. T. E.) III. Nagy András (BBTE).

Magasugrás. I. Vadon Géza (DTE.) 178 cm. II. Szabó Béla (DTE), III. Br. Wardener Iván. Negyedik Jambor Ferenc. (DTE.) Magasugró csapat verseny. Első a (DTE.) csapata országos rekord 1728 átlaggal, II. B. B. T. E. csapata Egynegyed angol mf. síkfutás. I. Az olimpiai versenyen kitűnően szerepelt Bodor Ödön 52 mp. alatt országos rekordot állítva fel, II. Nagy József (BBTE) III. Korány Imre (KAC.)

Diszkozvetés I. Antal Pál MTK. 89 méter, II. Mudin Imre (DTE), III. Strausz Gyula (BBTE.)

Egy angol mértőföldes síkfutás. I. Bodor Ödön (BPTTSE.) 4 p., 53 mp., II. Kazár Tivadar (MTK), III. Fülöp Miklós (DTE.)

Távugrás: I. Holics Ödön (MTK.) 6 m. 37 cm. II. Majunke Erik (KAC.) III. Kovács Nándor (BBTE) IV. Fényes Jenő (DTE.)

Stafétafutás: I. A BTC stafétája, mely országos rekordot teremtett 468 mp. idő alatt. — II. BBTE stafétája. III. DTE stafétája.

A versenyen nyertesek díjait a Máv éttermében adták át. A „Bocskay-serleg” itt maradt nálunk, becsülettel kivitták a mi fiaink.

A bankett a késő éjjeli órákig tartott.

A versenyrendezés, mintaszerű, kifogástalan volt. S ebben fő érdeme volt Jánosi Zoltán ügyvezető elnöknek, Zöld József titkárnak és Rudolf Imre ténylegesnek.

Iskolába!

(Beszélgetés a tanár urral.)

(A Horvay Róbert tanár urral.)

Drága tanár bácsi! Igen megtisztelve érezzük magunkat, hogy Önt olvasóink sorában üdvözölhetjük. Ugyanezt, sajnos, nem mondhatjuk el arra, hogy Ön, mint jelzi, néha-néha munkása is lapunknak. Mert tetszik tudni, tanár ur, igazán más dolog az, ha az ember olvas és más, ha az ember — ír. Persze, nem bővített és javított kiadású könyveket írni az egyiptomi esereprepedések őseredetéről. Ezért tehát, mielőtt tovább mennénk, igen tisztelt Horvay Róbert dr. tanár ur, engedje meg, hogy a kitűnő fészekből kikiváncosuló gondolat tulajdonosaként csak mint olvasót vegyük tudomásul, ellenben mint lapunk állítólagos, de nagyrabecsült munkásától eltekinthessünk, mert ezzel a kimélettel tartozunk — a nagyközönségnek.

Kedves tanár úr olyasmit írt egy hozzánk intézett levelében, hogy „bár megszokta a közélet és hírlapirodalom hangját elég enyhén bírálni”, mégis rettentő hatással volt Önre az „Iskolába!” című cikk, amelynek minden második sorában „fene, marha, tolvaj, hasbarugás” stb. vérlázító kifejezés van s ez megmetyejezi a fiataloságot.

Igazán nem tudunk kellőképpen kiugrani örömlünkben a bőrünkbeli, hogy a szigorú tanár bácsi gondterhes homlokáról kezd eloszlani a ránc s már-már kezdi megszokni önmagát, azaz bocsnát, csak azt, hogy a közélet és irodalom hangját enyhén bírálja. Szegény közélet és szegény hírlapirodalom!

Mi mindent kellett kiállni akkor, amikor Horvay Róbert dr. tanár úr nem volt még olyan békés természetű, mint most, hanem még sokkal félelmetesebben szigorúbb. Nem is jó erre az időre rá gondolni.

Ezek után pedig változtassunk egyet a dolgon. Nézze kedves tanár úr, mi szives örömet elhisszük azt, hogy Ön jó pedagógus, fényesen ért a magasabbfokú egyenletek magyarázásához vagy akár mihez is, de az újsághoz, ősvintén, tisztelt Horvay dr. úr, Ön semmit, abszolút semmit nem ért. Ne vegye ezt kérem, rossz néven, de hát ez így van. Mert elvégre is valaki vagy tanár, vagy újságíró. Ön Horvay Róbert dr. úr tanár, egészen, igazán tanár. De hát, ez nem baj, ezen lehet még segíteni. Csak hogy ahhoz, hogy a tanár ur újságíró legyen, le kell lépnie a katedrálról és fölkel csapni — tanítványnak. Azért tehát Horvay Róbert dr. főreálisiskolai tanár úr, miután Önnek újságírástanból ezennel kiadjuk a szekundát, azt mondjuk, hogy: *üljön le!* És most álljon föl Horvay Róbert, az újságíró-tanítvány.

Első magyarázat.

A gyerekeknek nem kell újságot olvasni, mert nem is nekik írják azt. Irnak azonban róluk, a gyerekekről, a

diák lélekről, a kedves pajkosságokról egészséges csinytevésükről. Irnak azokról a nagyszerű lurkókról, akik ártatlan, kedves passzióval különböző álnevekkel keresztelik el, rendszeren a legkedvesebb tanáraikat. Irni szoktak arról, ellesett megfigyelések alapján, hogy milyen modorban beszélnek ők egymás között. — Hát ilyenkor bizony nincsen tudálékos pápaszem rajtuk, mert ők még egészségesek, üdék s nem metyejezte meg őket a nagy-képűség, a babilóniai cserepek. A diákok, tetszik tudni, nem mondják azt, hogy: „mindjárt inzultálni fogom a mellkasod alatt és a lágyékd fölött elterülő testrészedet, hanem egyszerűen azt mondják, hogy: „hasba ruglak”. Ugyazintén, ha Lajosa eleseni Károlytól a hülni vagy a bélyeggyűjteményét, nem fog nagyon rossz, kuriális stílusban egy feljelentést fogalmazni a törvényszékhez, amelyben az eltulajdonítás kritériumát kéri megállapítani, hanem adandó alkalommal odavágja, hogy: „te tolvaj!” stb, stb. Mert tetszik tudni: ők gyermekek, romlatlan diákok s addig boldogok, addig hamisítatlan emberek, amíg így beszélnek.

Második magyarázat.

Hogy hol lesznek az ilyen apróságok, karcolatok elhelyazve? Nem a vezércikkben, mert ott komoly, országos, városi, politikai, illetve társadalmi dolgokat tárgyalnak. A cikkek között sem, mert ott a napi eseményekre kell a hely. Az ilyen karcolatot, vagy amint franciásan mondják, croquist, mint vidám krónikát vagy mondjuk bohóságot, egészen kicsi, ugynevezett borgis vagy petit-betűkkel helyezik el a lapban, azok számára, akik nem a tudálékoság szemüvegén nézik a gyerekeket, a diákokat, hanem olyanok számára, akik megtudják érteni a gyermekek istenáldotta egészséges pajkosságát s velük tudnak érezni. Pont. Ennyit az újságról, a gyerekekről s most térjünk át a tanárookra.

A legtöbb pedagógus jól tudja és boldogan mosolyog a bajusza alatt azon, hogy a diákjai, a háta mögött, szetettből, népszerűségéből álneveket adnak neki: Zuesi, Szatyí, Kecse-szakáll, meg az ég tudja mit. Hogy aztán, milliók közt talán akad egy olyan, aki ezt komolyan veszi, aki ebben „tanári tekintélyének megcsorbítását látja” — az szomorú, igazán szomorú dolog a tanárra, de meg a tanítványára is.

Igy van ez, kérem szeretettel, Horvay Róbert dr. tanár úr. Vele kell érezni a gyermek-kedéllyel, minden dolgot a maga zsánere szerint kell értékelni. Nem szabad összetéveszteni a napi híreket az apró hirdetésekkel és a vezércikkkel a vidám karcolatokkal.

Ezek után aztán szabad — talán itélkezni. Ön azt írja tanár úr, hogy akár hányszor kénytelen megmosni a tanítványai száját.

— Tegye Ön oh azt! Az mindenestre szép, érdemes dolog. De ajánlatos, hogy talán kevesebb szigorral és több jóakarattal vizsgálja a gyermek-kedélyt s

Megbízható jó iskolaczipők és fiú kalapok legjutányosabban csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Cézre tessék figyelni.

ne ütközzék meg olyan nagyon, ha azok a gaz lurkók úgy beszélnek, hogy: a fene egyen meg, az eszed tokja, minek loptál alavicskát, stb. stb.

Ezt azért voltunk bátrak ide je gyezni, mert a tanár úr, felháborodott a debreczeni és az egész ország sajtójának ilyen „durvaságai” miatt, mert jelezni volt szives, hogy ujságba is szokott írni. És ezzel vagyok Horvay Róbert dr.-nak, a pedagógusnak, kész hive:

Mariott.

Nyul helyett — gyermek.

Szerencsétlenség egy vadászaton.

A közeli Hajdunánáson végzetessé válható szerencsétlenség történt. Daróczy Miklós gazdálkodó ráltott egy mozgó bokorra, ahol éppen két kis fiúcska játszott és úgy nyul helyett őket érte a serét.

Ma délelőtt történt, hogy Daróczy Miklós hajdunánási gazdálkodó egy nagyobb vadásztársasággal kirándult a város határában és itt nyulakra akart vadászni. Amint megtöltött puskájával egyik bokor mellett haladt el, az mozogni kezdett, Daróczy Miklósban felébredt a vadász és nyomban elsütötte fegyverét a bokor felé.

Amint a fegyver eldőrent, kínos vitás hallatszott a bokor felől. Daróczy Miklós ijedten ugrott a bokorhoz s itt legnagyobb meglepetésére két kis gyermeket talált, akik már ekkor több sebből véreztek.

A gyermekek, akik közül az egyiket Kis Zsuzsikának, a másikat pedig Pető Lacinak hívják, szintén nánási gazdálkodók gyermekei.

Szerencsétlenségüket megelőzőleg vígan játszadoztak a bokorban, ahova a forró nap elől menekültek. A fegyver srétje a leánykának fejét, a fiúcskának pedig lábát találta.

Daróczy Miklós látva a veszedelmet, nyomban kocsira tette a gyermeket és orvoshoz vitte őket. Hajdunánás tisztí főorvosa részesítette első segélyben a szerencsétlenül járt gyermekeket s ezután behozták a debreczeni kórházba, ahol sérüléseiket bekötötték.

A gyermekek állapota veszélyes. A debreczeni ügyészség éppen erre való tekintettel elrendelte a vizsgálatot.

A merénylő férj.

Agyon akarta löni a feleségét.

A féltékenység rabja.

A debreczeni rendőrségen ma délután egy fiatal asszony tett panaszt férje ellen. Súlyos volt az a vád, amit a kisirt szemű asszonyka férje ellen emelt. Azt állítja, hogy férje féltékeny reá és az alapnélküli féltékenység már valósággal dühöngéssé fajult. Határozottan üldözi őt, sőt egy 12 milliméteres revolvért ma rá is fogott s azzal leakara löni.

A panaszkodó menyecskét Mészáros Sándornának hívják. Alig pár éve, hogy férjével házasságra lépett és azóta a legutóbbi hetekig békességben éltek.

Hat héttel ezelőtt azonban a férje érthetetlen okokból féltékenykedni kezdett s ezt annyira vitte, hogy idegeskedése során olykor tettleg is inzultálta.

Ezideig az asszony békén tűrte a történeteket, azonban ma, felháborodásában oly eszközöz nyult az ura, amely miatt most már élete is veszedelemben forgott.

Revolvért ragadt rá férje és azzal agyon akarta az asszony löni. Ebben azonban megakadályozták az udvarban lakók s ezzel elejét vették egy szerelmi drámának.

A rendőrség az asszony panaszát írásba foglalta, a revolvért lefoglalta és azután intézkedett, hogy a merénylő férj ellen meginduljon a hivatalos vizsgálat.

Fényképész és szerkesztő párhaja.

A debreczeni színész sztrájk epilógusa.

A kora tavasznak, a szeles márciusnak pikáns eseménye volt Debreczenben, a színész-sztrájk. Mozgalmas, tarka élet keletkezett egyszeribe a színház környékén. A névtelen hősöknek: a kardalosoknak, kardalosnőknek igen tekintélyes táborra ez egyszer, a rendező instrukciója nélkül fogott bele a „zajongásba” s a kasirozott „tömeg kétségbeesés” helyett a legerősebb baritonban követelték, hogy a rajtuk esett állítólagos sérelmeket orvosolják.

Azóta már a nyár is szépen elmúlt s a hulló levelek betemették a fél napos életű színész-sztrájk emlékét.

Az idő azonban — úgy látszik — csak betakarta, de el nem temette ennek a kétségkívül igen izgalmas és színes igazi komédiának nyomait. A szél elsöpörte az idő sárguló leveleit s egy párhajt, amely ma játszódtott le a Nagyerdő egyik tisztásán, halottaiból feltámasztotta, ha csak rövid egy pár órára is, a debreczeni színész-sztrájk dolgát. Letzter József fényképész és Szathmáry Zoltán debreczeni lapszerkesztő voltak a párhajtók, a lovagias ügynek indító oka pedig az volt, hogy Letzter József fényképész azt állította, hogy Szathmáry Zoltán nem viselkedett korrektül a tavasszal Debreczenben lefolyt színész sztrájk ügyében.

A pisztolypárhajt ma délután öt órakor ment végbe. Letzter József segédei voltak: Sámy Béla és Winkler Jenő dr. orvos, Brunner Lajos dr. Szathmáry Zoltán részéről segédek voltak: Bodnár Géza és Szász Adolf dr., orvos: Grósz Pál dr. A párhajtban sebesülés nem történt, felek nem békültek ki.

A debreczeni színház kardalosaik és kardalosnői különben az újból aktuálisá vált ügyben fényes elégtételt szolgáltatottak Szathmáry Zoltánnak, az alábbi beérkezett nyilatkozattal:

Nyilatkozat.

Alólirottak, mint a debreczeni színház tagjai igazoljuk, hogy Szathmáry Zoltán debreczeni lapszerkesztő ur az 1908. tavaszán a debreczeni színháznál előfordult színész-sztrájkról csak abban a pillanatban értesült, mikor mi a színpadról, a próbákról demonstrálólág kivonultunk. Ekkor küldtünk Szathmáry Zoltán urért, mint aki iránunk minden-

kor jó indulatu barátságot tanusított — de a mellett Ziláhy Gyula színigazgató urnak is jó barátja volt — hogy legyen közbenjárónk az igazgatóságnál. Szathmáry Zoltán ur egy ügyes ötlettel összeegyeztetve a mi jóvultunkat és az igazgató ur jól felfogott érdekeit, olyan indítványt tett, a melyet úgy az érdekelt igazgatósági tagok, — mint mi örömmel elfogadván, a sztrájk egy félóra alatt véget ért. A sztrájk megszünte egyenesen Szathmáry Zoltán urnak köszönhető, a miért mi együttesen és külön-külön köszönetet mondunk Szathmáry Z. urnak. Valótlán tehát az, mintha Szathmáry Z. ur rendezte volna a sztrájkot, azt szitotta volna bármilyen idegen befolyás alatt valaki érdekében. Ellenben való z, hogy Szathmáry Z. ur teljes önzetlenséggel járt el a sztrájk ügyében s a békés megoldás neki köszönhető.

M. Sziget, aug. 28. Szilágyi Ernő, Havy Rózsi, Salgó Anna, Erdöss Hugó, Kallós József, T. Fekete Etel, Lenkey György, Rózsahegy-i Ilona, Bánai Gézáné, Jaskóthy Ferencz, Kállay Hermin, Csomafái Erdélyi Margit, Arday Vilma, Barabás Károly.

A nyilatkozat tartalmának, valamint az aláírások valódiságát igazoljuk: Tallián László s. k. Ligeti Lajos s. k.

Érdekes, hogy a kardalosok sztrájkjának ügyéből kifolyólag volt már annakidején, egy lovagias ügy amikor is Loránt József volt debreczeni hírlapíró vivot párhajt Tallián László színésszel.

Egyetlen lap sem adja az országban azt a páratlan kedvezményt, mint a „Debreczeni Független Ujság.” Minden előfizetőnk, még azok is, akik most lépnek be előfizetőnkül

ingyen kapja

a művészi kiállított Debreczen és Hajdúvármegye címtárát tartalmazó 340 oldalra terjedő Debreczeni Független Ujság Nagy képes naptárát.

Hátralékos előfizetőinket kérjük tartozásaik kiegyenlítésére, mert a ki tartozásban van, az a naptárt nem kapja meg.

Előfizetési ár:

Helyben: 1 óra . K 1.—
Vidékre: 1 „ . „ 1.50.

UJDONSÁGOK.

— **A nagybeteg román király.** Bukarestből táviratozzák nekünk: Noorden tanár tanácsára elhatározták, hogy Károly királyt Röntgen készülék segítségével megvizsgálják. Dr. Holznecht bécsi tanárt táviratilag Szinajába hívták.

— **Beiratások Rajzó Miklós festőiskolájába.** Még bizonyára élénk, kedves emlékezetébe van a debreczeni közönségnek az a pompás képkiallítás, a melyet Rajzó Miklós, a kitűnő debreczeni festőnek növendékei rendeztek a Piacutcai műteremben. Ez az előkelő nivón álló iskola most, a napokban újra megnyílik, sőt a beiratkozások már meg is kezdődtek. Rajzó mester köré csoportosul

Posztó és gyapjuszövet, Domán és Kurz cégnél Kossuth-u. 3.

méterenkint is gyári árban.

Maradékok nagy választékban feltűnő olson.

tehát újból Debreczen művészet kedvelő ifjusága s a jeles művész szakavatott oktatása mellett most meg bizonyára szebb eredményeket fog produkálni ezen debreczeni festőiskola.

— **A nőpariskolában a beiratások** szeptember hó elsején kezdődnek és tartanak 5 napon át, naponként d. e. 9—12. és d. u. 3—5 ig. Az iskola év megnyitása szept. hó 7-én lesz. Tandíjmentes növendékeket még felvesz az iskola, akik legalább a hatodik elemi osztályt jó sikerrel végeztek és szegénységüket igazolni tudják.

— **Elfogott sikkasztó.** A debreczeni rendőrség jó fogást csinált ma. Elfogott egy nyiregyházi sikkasztót, aki szolgálat adójától Klein Istvántól 150 koronát lopott. A letartóztatott sikkasztót Dravicsok Jánosnak hívják. Elfogatása pillanatában is egyik debreczeni kis korezmában mulatozott. Dravicsok János beismerte bűnét, amire a rendőrség elrendelte a további fogvatartását és holnap átkiszéretteti Nyiregyházára.

— **Beiratkozások az izraelita polgári leányiskolába.** A zsidó polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1. 2. és 3. napján délelőtt 9—12 ig tartatnak az elemi iskola igazgatói palotájában (Kápolnási-utca). Rendes tanulóknak beiratkozhatnak az I. osztályba az, ki legalább négy elemi osztályt sikeresen végzett; felsőbb osztályba az, aki a polgári iskolának I. II. vagy III. osztályát sikeresen végezte. Aki az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári iskola II. vagy III. osztályába kíván be lépni, tartozik magát felvételi vizsgálatnak alávetni. Beiratkozáskor 5 korona beiratási díj és a tandíjnak legalább egynegyed része fizetendő. Minden tanuló a beiratkozáshoz köteles magával hozni: születési, oltási és iskolai bizonyítványát. Az iskola év ünnepélyes megnyitása szept. 4-én d. e. 9 órakor lesz a Deák Ferencz utcai nagytemplomban, a rendes tanítás szept. 6-án reggeli 8 órakor kezdődik.

— **Meghalt a fürdőben.** Ma reggel Nyécs Gábor 67 éves ember Hajduhadánánason elment a gőzfürdőbe. E közben azonban hirtelen rosszul lett és pár pillanat múlva kiszivedett. A hirtelen elhívott orvos a halál okául szívszélhűdést konstataált.

— **Éjjeli botrány a Simonffy-utcán.** Balta József, Szabó István és Kóbor József debreczeni iparos segédek alapos kis botrányt rogtönöztek tegnap éjjel a Simonffy-utca sarkán. Kávéházból jövet összevesztek és a szóharcból tetlegesség lett. Ebből Kóbor József húzta a rövidebbet. Alaposan összeverték, aki végre is véres fejvel menekült a verekedés teréről. A rendőrség az éjjeli lármázók ellen megindította a vizsgálatot.

— **A debreczeni munkások szüreti mulatsága.** A debreczeni famunkás, nyomdász, vas és fémmunkás építő-, ács-, földművelő, malom- és vasuti munkás, élelmezési munkás, cipész- csizmadia és szabómunkás ifjuság és munkásnők a közös könyvtár javára folyó évi szeptember hó 6-án a „Margit-fürdő” ujonnan rendezett kerthelyiségében és disztermében, világpóstával, szerpentin és konfetti csatával, tréfás játékokkal és táncal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Belépti díj: Előre váltva személyjegy 1 kor. Családjegy 3 személyre 2 kor. 80 fillér. A pénztárnál személyjegy 1 korona 20 fill. Családjegy 3 korona 40 fillér. Jegyek előre válthatók: Neumann Testvérek Piac utca, Kontsek Kornél Kossuth-utca, Mentze Henrik Kossuth-utca, Gerő E. Ernő Piac-utca, és Frank Rezső (Piac-utca) urak üz-

etében, továbbá a fent jelzett összes szak-szervezeteknél és a rendezőség összes tagjainál. Az ünnepélyre diszfelvonulással indulunk délután 4 órakor a famunkások szakegyületéből Varga-utca 11. szám, a Deák Ferencz-utca, Piac-utca és Péterfia utca át, az ünnepély színhelyére, ahol a tréfás játékok d. u. 5 órakor, a tánc este 8 órakor veszi kezdetét.

— **Dr. Jóna Ödön** orvos és belgyógyász (specialista), rendel d. e. 9—10-ig, d. u. 2—3 ig, Debreczen, Batthyány-utca 11. szám.

— **P. Nagy Zoltán** zeneiskolájában a beiratások megkezdődtek. Tandíj az alsó osztályokban 4 forint, a felső osztályokban 5 forint havonként. Hivatalos órák d. e. 9—12 ig, délután 3—5-ig. Helyiség Hatvan utca 7. szám.

— **Tankönyvek bekötése** valamint minden könyvkötészeti és bőrdíszműves munkák Antalffy Ferencz könyvkötészetében készíttetnek Piac-ut. 31. Városházzal szemben.

— **Iskolai táskák; ténta tartók, fésülködő tükrös dobozok fésűk hajtűk, ruha, haj, és fogkefék, a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

— **„Debreczen” szálloda** a Vidéki polgárság találkozó helye, állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabban Thabledot rendszert vezettem be éttermembe. Ebéd 3 fogásból leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáim, város központján 1 személyre 1 kor. 40 fillértől 3 koronáig. Kisebb társaságoknak külön éttermek. Szeparék állnak rendelkezésre, figyelmes kiszolgálás. Havi abonoma 40 korona. — Szives látogatást kér, tisztelettel Kovács Aladár vendéglős.

— **Beiratások a Nyelviskolába** Piac-utca 9. szám alatt délelőtt 9—12-ig, délután 5—7-ig.

— **Eredeti monacoi roulette játékok, sakkablak és figurák, dominó és más sokféle társasjátékok kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.**

— **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk Hegedüs és Sándor céget ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők mindenféle papír író és rajzszerekkel együtt.

— **Iskolakönyvek ódon és új állapotban Telegdi K. Lajos** utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

— **Találtatott egy forrás,** ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyszintén írószer szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „Aczél Henrik” modern antiquáriumát könyv és papírkereskedését felkeresni. Piac-utca 24. a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Százharmincegy rendbeli váltóhamisítás.** Berger József ügyében, kit annak idején a debreczeni kir. törvényszék 134 rendbeli váltóhamisításért hat évi fegyházzal sújtott, a telebbviteli tárgyalást a kir. táblán most szeptember 10-én tartják meg. Ezen a felebezési tárgyaláson maga Weér György kir. táblai tanácselnök fog elnökölni. Előadó bíró

Kolbenhayer Kálmán táblabíró lesz. A közvédat Szeőke István dr. kir. főügyész helyettes, a védelmet Kardos Samu dr. debreczeni ügyvéd fogja képviselni. A vádlott, ki több mint másfél év óta van vizsgálati fogságban már jelentkezett fellettes hatóságánál és kérte, hogy a fellebezési tárgyalására, melyen ő maga is jelen kíván lenni kísérjék fel.

REGENY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

84. **Regény.**

A piapi előjáróság maga indulván jó példával legelől, valóságos hadjárat támadt az Alpesek között és mégis eredménytelenül mult el az egész nap és rákövetkező éj. Vigaszt hozó hírnök csak nem érkezett.

Albert fáradtan, beteg. magányra vágyva szobáiba zárkózott s megkérte Violetát, hogy hozza a látogatók és résztvevők seregét ezentul ne bocsássa; nem tud, nem bír, nem akar senkivel beszélni.

Ily módon gyász borult az elgardói kastélyra. A szabákban halotti csend, a folyosókon mindenki csak lábhegyen mert járni. Albert mély fájdalom még a zárt ajtókon is keresztül látszott feketélni.

Ott ült a folyondárral befuttatott erkélyen az ősz Bruzaldi; vizsga tekintete a völgy útjára volt irányozva, hol koronként egy egy vágatató fegyveres lovas bukkant ki a völgynyílások valamelyikéből, hogy a sima uton folytassa a nyargaló hajszát. A kastély felé egy lélek sem közeledett. Alkonyat felé egy kis fegyveres csapat élén Amadeo fekete alakja tűnt fel a távolban, sebes vágatva közeledtek a kastély felé.

(Folyt. köv.)

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitessen) bőrbajokat. Kicsimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplac 31, a városházzal szemben.

Festő iskola.

Rajzó Miklós

festő iskolája

Piac-utca 41. szám alatt

hátul a kert helyiségben

megnyilt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad d. e. 9—12, d. u. 2—4.

Gyermekruha

különlegességek **Kosztümök, Palletok, Kabátok** és mindenféle **iskolai ruhákban** újdonságok 1—14 évig óriási nagy választékban érkeznek

Blau Armin és Társa

gyermekruha áruházába
Kossuth- és Battyányi utca sarok.

Gyermek ruhák varrása elvállaltatnak.

Vigyáz, Kékre festett kirakat!!!

Nagy maradék vásár!! Óriási választék!

Maradék szövetek és posztók gyermek ruhára, maradék kretonok és delainok gyermek ruhára, maradék batiztok és zephirek gyermek ruhára, maradék selymek és grenadinok gyermek ruhára.

Női és leányka fehérneműek

Férfi és fiu ingek, harisnyák minden nagyságban, cloth és karton reform kötények, Selyem, Caschmir, Cloth és Rouge

Paplan!!!

Az iskolai időnyre rendkívüli nagy választékban A Kékre festet kirakatnál.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Battyányi-utca sarok, Színházzal szemben.

Szakképzett irodai munka erőket:

mérlegképes könyvvezetőket, gyorsírókat, gyönyörű írási levelezőket, kiváló számolókat lelkiismeretesen kiképez, előkelő czégeknek ajánl:

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli szaktanfolyama felnőttek számára.

Beiratás naponta 10-12-ig (József kir. hg.-utca 42. sz. udvarkerti lakás). Tandíj 60 korona.

Kezdete szeptember 3.

Borsajtók

szőlőzuzók, fenyő puttonok, bornyomózsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Piacz-u. 23.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Eddig nem létező

árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az újonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében <<<

Rohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.

Tessék meggyőződni.

1891/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2627/2—1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Weisz Vilmos részére, Adler József debreczeni lakosoktól 60 kor. tőke, ennek 1902. évi december hó 10. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 39 kor. 86 fillér perkölttség erejéig 1908. évi július hó 9-én bíróság lefoglalt és 770 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1908. évi szeptember hó 5-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben József kir. herceg-u. 10. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 8.
Bódogh Zs. birói kiküldött,

Intézeti Fehérneműek

előírás szerint.

Matracok, paplanok, ágyhuzatok, Flanell takarók, esőernyők, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

1409/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 314/4 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lókody Sándor részére Fekete Imre és neje Fekete Imréné debreczeni lakostól 600 kor. tőke, ennek 1907. évi december hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 96 kor. 02 fillér perkölttség erejéig 1908. évi január hó 27-én bíróság lefoglalt és 687 koronára becsült butorokból álló ingóságokból 1908. évi szeptember hó 1-én délután 4 órakor kezdetét veendő és Csillag-utca 19. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 4.
Oláh Géza birói kiküldött.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Dr. Kardos Samu és Dr. Gábor Jenő

Társ-ügyvédi irodája

f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar és Kereskedelmi Bank Piacz-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

Nagy Lajos

hirdetési Irodájából

Csapó-utca 13. sz.

A házat venni akarók figyelmébe!

Alkalmi Uri ház vétel!

Kedvező fizetési módzatok!

Nem mulaszthatom el, hogy a Kölcsei-utca 11. számú házat különös figyelmébe ne ajánljam a házat venni akaróknak!

A Kölcsey-u. 11. sz. ház megkapható 14 ezer frtért. A tulajdonos — arra esküszöm — nem nyereségi vágyból adja el e gyönyörű szép modern uri házat, de mert a tulajdonos urnőnek egészsége helyreállítása végett — orvosi rendelet folytán — felvidékre kell költöznie, azért kénytelen megválni ilyen pottom áron is e kedves szép uri házától.

Lássuk mennyibe van a ház a tulajdonosnak:

A telket a régi házzal együtt 9 évvel ezelőtt vette 6 ezer frtért, 2 évvel ezelőtt építette rá a modern kettő utcai frontu épületet, építette pedig, Cserebnyés Sándor építő mester ur (ki ma is élő tanu) 7500 frtért, tehát már ez eddig 13 ezer 500 forint. Hol vannak még a beruházások, vételi illeték, cserépkályhák, mosóház, istálló, jóvizű kut stb.

Teljesen új adómentes épület, magában foglal 2 rendbeli 3—3 szobás utcai lakosztályt, mellékhelyiségekkel, fürdőszobával, angol klozetekkel stb. a régebbi udvari épület pedig 1 rendbeli 2 szobás és 1 rendbeli 1 szobás lakosztályt a megfelelő mellékhelyiségekkel. Van aztán az udvarban kissébszerű téglá istálló, külön mosóház, szép rendezett udvar, elkülönített baromfi udvarral, és sertés óllal.

A vételárból 9 ezer frt. mint teher rajta maradhat a ház, így a megvételhez 5 ezer frt. teljesen elegendő. A ház évi lakbér jövedelme 1114 frt.

A Kölcsey-utca a város központján van, mindenhez közel, a Csapó-utca elejéről nyílik be, a Kölcsey kávéháznál, nem zajos, egészséges, csendes utca!

DEUTSCHNAL MINDENKOR FRISS

Valódi Karlsbádi kétszersült kapható.

Telefon 210. Telefon 210.
Földes Sándor
elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.
Legolcsóbban és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Minden szülő érdeke!

hogyan gyermeke elzárás, tartós és olcsó ruhába járhatson, mely egyedül

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb férfi-, tin és gyermekruha-árnyékában (a Bika szálloda mellett) szereshető be.

Kaliczky Ernő
fodrász üzlete
Egyháztér 3. szám.
Nagytemplom mellett.

Mindenféle
Iskolai szerek
füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók stb. a legolcsóbb bevásárlási hely
Mihály Sámuel
papír üzletében, Piacz-u. 30.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építészeti irodája
(Piacz-u. 72.) által készítettnek.
Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

Irodája
nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.
Telefon 558. szám.

Fazekas Imre
Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.
Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.
A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik. — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti.
Tervezetek és költségvetés díjtalan.

**Legjobb órák,
legszebb ékszerek**
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
Debreczen, Piacz-utca 42.

Uj tölgyfa hordók
minden nagyságban kaphatók
Porjes Sámuelnél
Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Hajdusági Bajuszpedra. Szép a bajusz a híres HAJDUSÁGI PEDRO-vel.
Elismert legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó természetes növényi balzsamos anyagokból készült.
Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.
Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenoz
gyógyászorvos.
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
"Arany egyszerv" gyógyszerár.
Telefon 498. sz. Telefon 498. sz.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet SOPRON
Fenáll 53 év óta.
Teljes VIII oszt. nyilvánossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reáliskolával
Államérvényes bizonyítványokat állít ki és érettségi vizsgálati joggal bír.
Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felttyelet. Önállóságra és öntevékenységre való szoktatás, idegen nyelvek és sport gyakorlása. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

Skóth Sándor
fegyverműves és fegyverraktára
Főter 75.
kereskedelmi és Iparbankkal szembe
Uj, onnan berendezett üzletben mindennemű
vadász cikkek
raktáron vannak. Mindenféle fegyver javításokat szakszerűen és olcsón eszközölök.
Mesés választék a legmodernebb fegyverekben és fegyver részekben valamint töltényekben. Miniszterileg engedélyezett Lőpor Aruda.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett
géptégla és cserépgyár
az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserepei: az összes debreczeni fakeskedésekben kaphatók, hol immenkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből uzedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választéket csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ósaka ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósonberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Tetőcserép, olcsóbb, jobb, szebb a közönséges cserépnél. Kapható Fülöp mészkereskedőnél Homokkert-utca 121.

Tankönyvek féláron!

Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva fél áron kaphatók **Harmathy** antiquariumban, **Füvészkert-utca 14.** Iskola táskák feltűnő olcsón!

Figyelem! **Figyelem!**

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők be rendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelknél, csatlakozó vezetéket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csemege szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pénze és mellékkeliségekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételvel külön ajánlat. Péterfia 76.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Úgyes és szolid varrólányok felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyáni-utca 1.

Teljes ellátásra tanulásbeli ellenőrzéssel elvállal 1—2 középiskolai tanulót ízr. tanár. Czim a kiadóhivatalban.

Esztergályos tanulónak egy fiu felvétetik Csapó u. 41. szám.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens ízr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Keresztény uri háznál butorozott szoba kiadó két theologus részére. Darabos-utca 56.

Jó házból való 1—2 gimnazista uri háznál teljes ellátást kaphat. Darabos-u. 56.

Két tanuló teljes ellátásra elfogadtatik egy állami hivatalnoknál. Czim Vörösmarthy-utca 12. első lakás

Iskola évre intelligens uri család, két tanulót elfogad teljes ellátásra. Czim a kiadóban.

Teljes ellátásra 2 tanuló zsidó családnál felvétetik. Kosztra abonnensek is elfogadtatnak. Kossuth-u. 25. Rosnernél.

2 vidéki tanuló külön szobával, teljes ellátást kaphat egy tisztességes ízr. családnál, Bethlen-utca 14.

Eladó ház. József kir. herceg-u. 60. sz. ház eladó. Értekezhetni ott az asztalos műhelyben.

Peérban Szilágy megye mint egy 100 véka finom faju alma helyben átvételre eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32 szám.

Jó családból való 3—4 gymnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Jó házi kósz kapható özv. urinónél esetleg butorozott szoba is Vár-u. 7.

Vén kert 65. számú ház eladó. Értekezni Bethlen u. 25.

Diákok uri ellátást nyerhetnek intelligens ízr. családnál Széchenyi-u. 15.

Tűzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsinként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható **Hegedűs Emilnél** Miklós-utca 7. szám.

Kiadó vagy eladó házak H.-Böszörményben. Egy 3 szobás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szobás, közel a piacchoz Hold utcán, — továbbá az iskola utcán, ujonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négy szögöl udvarával szabad kézből eladól vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kopirprés jókarban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Zsákot és vizmentes ponyvát

legolcsóbban beszerezhetők csakis

Wiener Adolf

zsák és ponyva kölcsön üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 27.

Nyelv és irodalmi intézet

Debreczen, Piacz u. 9. szám.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket **f. év szeptember hó 3-án** megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségeinkben.

a) **Nyelvtanfolyamokra:** német angol, francia, olasz, esetleg magyar nyelvre
b) Német, francia, angol, olasz **kereskedelmi levelezésre.**

c) **A világirodalom történet, művészettörténet és esztétikára.**

A nyelvtanfolyamokat a Berlitzmódszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve a megtanulandó nyelvet hallja és beszéli. Nyelvtanáraink kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanerők. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanárok oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cercele tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospectusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, madráczok, pokróczok, (flanell takarók) és egyterítők legnagyobb választékban és legutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon, fehérnemű- és kelengye üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Alapított 1831. évben.

Három fontos cikk!

Köszön!

Mész!

Mütrágya!

pontos szállításra legelőnyösebben megrendelhető:

Klár Andor

özégnél

bank- és áruüzlet, DEBRECZEN.

Miklós-utca 23. sz.

Telefon 445.

Telefon 445.

Bankosztály: Kedvező törlesztéses-, kötvény- és váltókölesönöket bonyolít.

Férfi és fiú Box cipők legolcsóbban

a Központi cipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, máffoltok, pattanások és az arczbőr tisztálaltalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-divat és szőnyeg áruháza

DEBRECZEN, Rózsa utca.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-üzlet kötésére is.

Az igazgatóság.

Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza

papirnagykereskedésében

DEBRECZEN, Piacz-utca 7. szám.

Mindennemű iskolai szerek

füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók

stb. legolcsóbb árakban.

Fényképészeti készülékek és kellékek, Grammafonok és hanglemezek nagy választékban.

Bromezüst képek legdivatosabb rámaikban.

Igyunk Nagymihályi sört!

A Nagymihályi sör- és malátagyár r. t.

Debreczeni főraktára

a Margit fürdő telepen.

Elismert kitűnő minőségű „Casinó” sör és törvényesen szabadalmazott, szakértők által is ajánlott gyógymalátás sör közkeletűségű.

Modern berendezés!

Legújabb rendszerű „Korona” dugaszolás, amely a fent ábra szerint a palaczkot légmentesen elzárja úgy, hogy a benne lévő sör állandóan friss és jóízű marad, mert a szénsav el nem párologhat.

Rendkívül praktikus. Nem kell a dugó kihúzásával a régi mód szerint vesződni, egy ujjnyomással kitaszítható a dugó az üvegből.

Ez ujtás Debreczenben kizárólagos jog, a melyet nagy áldozattal csak a Nagymihályi sör képviselőségének sikerült megszerezni. Nem téveszthető össze a gummi dugaszolással.

A Nagymihályi sör mindennemű és fajta sörrel felveszi a versenyt, úgy ár mint minőség tekintetében

Ráteendő a nyitáshoz.

A Nagymihályi „Casinó” sör különlegesség!

Malátá tartalmánál fogva gyógyhatású, orvosok által gyenge és vérszegényeknek különösen ajánlva.

Kérjünk mindenütt a praktikus „Korona” dugóval ellátott Nagymihályi „Korona” és „Casinó” sört.

A „Korona” dugaszolással ellátott üveges Nagymihályi sör ugyanolyan mint a friss csapolás.

Müller Adolf

DEBRECZEN,

➤ Margit fürdő telep. ⚡

Telefon 281. sz. Telon 281. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatású vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus. kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógygyógyóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedze idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

ISKOLA ÖLTÖNYÖK

Óriási választékban kaphatók **Gerő E. Ernő** férfi, fiu és gyermekruha éruházában

Debreczen, Piacz-u. 41, a nagytrafikkal éppen szemben.

Rendkívül olcsó áruk.

Iskola cikkek

könyvtáskákat, könyvszujjakat, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, írót, tollat és kőironokat olcsón csakis a

Párisi nagy bazárban

lehet vásárolni.

Ismét nagy ujság!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy **olcsó árért** megvettem az Ifj. Adler József miskolczi kereskedő női, férfi, rövid és divatrua raktárát és azt

Debreczen, Csapó-u. 10. sz.
(Szántay-féle házban)

minden elfogadható árért elárusítom.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kertész Dezső, Csapó-utca 10. sz.

Jogászok

és szülőik figyelmét felhívjuk, hogy minden egyetemi **jogi vizsgára** legelőkelibb mértékben, rövid idő alatt és legelőcsöbben előkészít, segítséget nyújt, felvilágosítással szolgál

Jogi Szeminárium

⇒⇒ Kolozsvar, Deák Ferencz-utca 14. ⇐⇐

Az intézet vezetője:

dr. Köpösdý Dezső.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamossági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.

Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománczolás, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készíjük.

Geller és Németh műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Üzlet átadás,

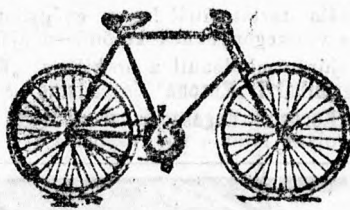
előnyös feltételek mellett, 15 év óta fennálló **jóforgalmu férfi divat és rövidrua** üzletemet átadom, elköltözés miatt azonnal, vagy szeptember 30-ára.

Grósz Armin

N.-Szalonta, Piacz-tér.

Iskola öltönyök valamint férfi öltönyök a legolcsóbban Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett kaphatók.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománczozás és Nickelézés jótállás mellett elvállalatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN.

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiá épületében.

Szülők figyelmébe!

A közelgő iskolai év alkalmával van szerencsém a tisztelt **szülők figyelmét** azon körülményre felhívni, miszerint üzletemben a **tanuló gyermekeknek** szükségesek a **fehérneműek, harisnyák, zsebkendők, klot-, lüszter- és batiszt kötények** mindenféle kivitelben a legpontosabban és igen jutányos árban beszerezhetők.

Egyben nagyválasztékú

Női, leány és gyermek felöltő osztályomnak

a megtekintésére a n. é. hölgy közönséget tisztelettel felkérem.

Az előre haladott idény miatt egyszersmind a saison áruk ugymint **ajour és osikos harisnyák** minden színben **zsebkendők** óriási nagy választékban mélyen leszállított árban kerülnek eladásra

Klein Ignác

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.